

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 10.09.2021
Published /Yayınlanma 30.11.2021
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Erdoğan, C. (2021). Türkiye’de alternatif eğitim modeli olan köy enstitüleri ve bilgi evlerinin karşılaştırılması. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 8(76), 2839-2843.
<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2770>

Cemalettin ERDOĞAN

<https://orcid.org/0000-0002-9254-7235>

İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Mahalli İdareler ve Yerinden Yönetim Ana Bilim Dalı,
İstanbul / TÜRKİYE

TÜRKİYE’DE ALTERNATİF EĞİTİM MODELİ OLAN KÖY ENSTİTÜLERİ VE BİLGİ EVLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

COMPARISON OF VILLAGE INSTITUTES AND KNOWLEDGE HOUSES WITH ALTERNATIVE EDUCATION MODELS IN TURKEY

Issue/Sayı: 76

Volume/Cilt: 8

jshsr.org

ISSN: 2459-1149

ÖZET

Eğitim, toplumun bir arada yaşayabilmesi ve kültürel bağların gelişmesi açısından büyük bir öneme sahiptir. Türkiye’de eğitimin halka sunulması açısından çeşitli alternatifler ortaya çıkarılmıştır. Bu alternatifler arasında Köy Enstitüleri ve Bilgi Evlerinin ortaya çıkış amacı, önemi ve faaliyetleri araştırılmıştır. Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte her alanda olduğu gibi eğitim alanında da yeni yöntemler denenmiştir. Bunlardan biri de Köy Enstitüleridir. Köy Enstitülerinin kuruluş amacı, köylerdeki eğitim imkanı bulamayan çocukları okutup kendi köylerine yetişmiş birer öğretmen olmalarını sağlamak olmuştur. Zamanla geliştirilen bu okullarda mesleki eğitim de verilmeye başlanmıştır. Türkiye’nin her bölgesinde, kendi kültürel ve sosyoekonomik altyapısına uygun mesleki eğitim programı uygulanmıştır. Bu sayede, her bölgede modernize edilmiş mesleklerde insan gücü yetiştirilmeye başlanmıştır. Bilgi Evleri, okula giden öğrencilerin eğitimlerine destek amaçlı kurulmuş eğitim kurumlarıdır. Gelişen teknolojiyle, eğitimde internet ve bilgisayar önemli eğitim materyalleri olmuştur. Bilgi evlerinde, internet ve bilgisayara ekonomik yetersizlikten dolayı erişemeyen öğrencilere bu imkanlar sağlanmaktadır. Meslek yetiştirme kurslarıyla birlikte, istihdama önemli katkılar sunulmaktadır. Köy Enstitüleri, temel eğitim sunmak ve köylerdeki halkın nitelikli bireyler olarak yetiştirilmesinde önemli bir yere sahip olmuştur. Bilgi Evleri, eğitime daha çok destek amaçlı kurulmuş eğitim kurumlarıdır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Köy Enstitüleri, Bilgi Evleri.

ABSTRACT

Education has great importance in terms of the coexistence of society and development of the cultural ties. In Turkey, various alternatives have been created to provide education for society. Among these alternatives, the purpose of the emergence, the importance, and the activities of Village Institutes and Information Houses are investigated. With the establishment of the Turkish Republic, new methods have been tried in education, as in every field. One of these is The Village Institutes. The founding purpose of Village Institutes was to educate the children who could not have the opportunity of education in villages and make them qualified teachers. In these schools, which have been developed over time, vocational training is started to be given to the students. In every region of Turkey, different vocational training programs, which appeal to the cultural and socioeconomic infrastructure of these regions, are implemented. Thus, manpower is started to be trained in modernized professions in every region. Information Houses are educational institutions, founded to support the education of children who go to school. In association with the developing technology, the internet and computer have become important educational materials. In Information Houses, these opportunities are supplied for the children who could not have them because of economic insufficiency. Significant contributions are made to the employment with the courses of vocational training. Village Institutes had an important place in giving basic education and educating villagers as qualified individuals. On the other hand, Information Houses are educational institutions that are founded to support education.

Keywords: Education, Village Institutions, Information Houses.

1. GİRİŞ

Günümüzde karşı karşıya kaldığı sorunlar nedeniyle eğitim yoğun bir şekilde eleştirilmektedir. Köylerde ve kentlerde yaşayan çocuklar ve gençler, gelecek kaygısı, umutsuzluk, Avrupa ülkelerinde yaşama hevesi gibi birçok bakımdan olumsuzlukları dile getirmektedir. Bu açıdan bakıldığında, eğitimin önemi her geçen gün artmaktadır. Eğitim, toplumun kalkınmasında en önemli paydadır. Toplumun refahı ancak iyi eğitim almış bireylerle mümkündür.

Türkiye’de eğitime katkı sunmak amacıyla çeşitli dönemlerde, çeşitli eğitim kurumları oluşturulmuştur. Bunlardan biri, Türk eğitim tarihi içinde önemli rol oynamış Köy Enstitüleri, bir diğeri de son dönemde eğitime önemli katkılar sunan Bilgi Evleri’dir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında halkın %90’ı okuryazar değildi. Eğitim çağındaki genç nüfusun %80’i köylerde yaşamaktaydı. Köylerde, eğitimin en önemli unsuru olan öğretmen yok denecek kadar azdı. Köy Enstitülerinin ilk hedefi, köylerdeki öğretmen yetiştirmekti. O dönemin şartlarında köylerde öğretmen tutmak oldukça zordu. Ancak o köyün içinden biri orada öğretmenlik yapabiliirdi. Halkın dilinden daha iyi anlayabilen öğretmenler yine o köyün çocukları içinden yetiştirilecekti. Köy Enstitüleri zamanla mesleki eğitim vermeye de başlamıştır. Bu eğitimle birlikte köylerdeki gençlerin daha nitelikli bireyler olmaları amaçlanmıştır. Ülkenin kalkınması, nüfusun %80’inin köylerde yaşayan halkın eğitilmesiyle gerçekleşecekti.

Bilgi Evleri, 8-18 yaş aralığında çocuk ve gençlerin eğitimlerine destek amaçlı kurulmuş eğitim kurumlarıdır. Bu eğitim merkezleri, daha çok okullarda aldıkları eğitime destek verilmektedir. Günümüz çağında bilgiye ulaşmak, internet ve bilgisayar aracılığıyla oldukça kolaydır. Ancak her çocuk bu imkanları bulamamaktadır. İnternet ve bilgisayara erişemeyen çocuklara ve gençlere bu mekanlar ücretsiz internet ve bilgisayar hizmeti vermektedir. Ayrıca buralarda, ücretsiz mesleki eğitim verilerek istihdamlarında önemli katkılar sağlanmaktadır. Eğitimin öneminin her geçen gün daha da önem kazandığı günümüzde Bilgi Evleri, çocuklar ve gençlerin ilgisini çekerek eğitsel ve kültürel hizmetler sunan önemli eğitim merkezleri olmuştur.

Bu bağlamda, Türkiye’de alternatif eğitim kurumlarından olan Köy Enstitüleri ve Bilgi Evleri araştırılacak ve benzer yönleri ve birbirinden farklı yönleri ortaya çıkarılacaktır. Bunun yanı sıra, Köy Enstitülerinin ülkenin kalkınmasındaki rolü araştırılacak olup Köylerdeki Öğretmen eksikliğinin giderilmesine karşı nasıl bir yol izlendiği belirlenecektir.

2. EĞİTİM KAVRAMI

Eğitim, bireyin doğumundan ölümüne kadar devam ettiğinden dolayı ve politik, sosyal, kültürel ve bireysel boyutları aynı anda içinde bulundurduğundan tanımlanması zor olan bir kavramdır (Şükür, 2012: 3).

En bilinen tanımıyla eğitim, bireyleri belirli hedefler istikametinde yetiştirme sürecidir. Bu süreçten geçecek olan bireyin kişiliğinde de farklılıklar görülecektir. Bu farklılıklar eğitimle kazanılan bilgi, beceri ve değerler vasıtasıyla gerçekleşir (Yılmaz, 2019: 29).

Eğitim, insanlığın gelişimi açısından daima ileriye dönek bir faaliyettir. Bu bağlamda, her geçen zaman içinde eğitime katkı sağlayacak birçok model denenmiştir.

3. KÖY ENSTİTÜLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI, AMACI VE FAALİYETLERİ

Cumhuriyetin ilk yıllarında kalkınmanın sağlanabilmesinde, halkın %80’inin köylerde yaşayan nüfusun refah seviyesinin yükseltilmesine bağlı olduğu çoğunlukla kabul edilen bir görüştü. Köylerde kalkınmanın en temel prensibi eğitimidir. Ancak Maarif Vekili Vasıf Bey, 1924 yılında bir konuşmasında, Türkiye’de 46.000 köyden sadece 1.400’ünde ilkokul bulunduğu dile getirmiştir (Tanyer, 2012: 35).

Dolayısıyla Türkiye’de kalkınmanın oluşabilmesi için köylerde okulların çoğalması gerekmektedir. Halkın % 80’inin köylerde yaşadığı bir halk için, eğitim kalkınmanın en önemli unsuru olmaktadır.

Köy insanının eğitim gereksinimi sadece okuryazarlığın ortadan kaldırılmasıyla sınırlı değildir. Bulaşıcı hastalıklar ve ilkel üretim yöntemleri büyük bir sorun oluşturmaktaydı. 1930- 1940 yıllarında köye hizmet götürmek oldukça zordur. Cumhuriyetle birlikte köye hizmet götürme çabaları ya köylünün beklentilerini karşılamamakta ya da becerilemediği için tamamlanamamıştır. Bunu başarabilmek için köylünün dilinden anlayan yeni bir eğitilmiş insan gücüne ihtiyaç vardır. Buda

köylünün kendi içinden çıkabilecektir. Bu durumu iyi tespit eden ve kendisi de bir köylü çocuğu olan eğitimci İsmail Hakkı Tonguç Bey, Köy Enstitüsünün kurucusu olacaktır (Aysal, 2005: 270). Türkiye genelinde 21 tane Köy Enstitüsü kurulmuştur.

Şekil 1: Köy Enstitülerinin Kurulduğu Yerler, **Kaynak:** (Elmas, 2020: 46).

Köy Enstitüleri, sadece cumhuriyet döneminde değil, Türk eğitim tarihinde önemli rol oynamıştır. Köy Enstitülerinde, öğrencilerin bir taraftan bilgi ve yeteneklerini geliştirmeleri amaçlanırken, bir taraftan da okullarda kazanılan bilgileri hayata aktarmaları desteklenmiştir. Köy Enstitülerinin temel amacı, köylerde öğretmen ihtiyacının karşılanması olarak benimsenmiştir. Kendi öğretim programını kendileri düzenleyen Köy Enstitüleri'nde temel öğrenme ilkesi, yaşayarak ve keşfederek öğrenme olarak benimsenmiştir (Susar Kırmızı, 2015: 2). Bu açıdan bakıldığında, Köy Enstitüleri'nde yetişen öğrenciler yaşadıkları köylerde hem birer öğretmen hem de buradaki yeni nesillerin geleceklerini aydınlatan birer ışık oldukları söylenebilir. Bu okulların temel mantığı, köy çocuklarının öğretmen olarak köylerine dönmeleridir. Böylece, köylerin modernleşmesi ve eğitim seviyesinin yükseltilmesi amaçlanmıştır.

Bu amaçla, Köy Enstitüleri'nin ihtiyacı doğrultusunda enstitülerde görev yapacak öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere Yüksek Köy Enstitüleri kurulmuştur. Sonraki yıllarda Köy Enstitülerine Usta Öğreticilere de ihtiyaç duyulmuştur. Köy Enstitülerinde görev yapmış önemli usta öğreticilerinden biri de Aşık Veysel Şatıroğlu'dur (Mindivanlı Akdoğan, 2016: 50-51).

4. BİLGİ EVLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI, TANIMI VE İŞLEVLERİ

Bilgi çağındaki bilgiye ulaşmak oldukça kolaylaşmıştır. Ancak söz konusu çocuklar olduğunda bilgiye ulaşmak için kullanılan mekânların önemi daha da artmaktadır. Halk kütüphaneleri tüm dünyada güvenilen kamu kurumlarının başında gelse de Türkiye'de halk kütüphanelerinin yaygınlaştırılmaması, okul kütüphanelerinin de yetersiz kalmasından dolayı, öğrencilerin bilgiye ulaşmak için internet kafe gibi kontrolsüz mekânları kullanması sık rastlanan bir durumdur. Bilgi ve eğlence gereksinimlerinin kontrolsüz mekânlardan karşılanmasının çocuklar üzerinde çeşitli olumsuzluklar oluşturabileceği endişesi siyasetçiler tarafından da gündeme getirilmiştir. 2004 yılında yapılan Yerel seçimlerde Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti), Türkiye genelinde kazandığı belediyelerin yöneticileri ve belediye Başkanları ile bir toplantı gerçekleştirmiştir. Bu toplantıda, dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, belediyelerden gençleri, özellikle ilköğretim öğrencilerini, internet kafe gibi güvensiz mekânlardan uzak tutacak Bilgi Evleri projesini önermiştir. Bu öneri doğrultusunda bazı belediyelerde Bilgi Evleri projesi başlatılmış ve pilot bölge olarak seçilen İstanbul'da ilk Bilgi Evi 2005 yılı Şubat ayında Zeytinburnu Belediyesi tarafından tamamlanıp hizmete sunulmuştur. Daha sonra diğer belediyelere de rol model olan Bilgi Evlerinin sayısı giderek artmıştır (Karadeniz, 2017; 91).

Bu yapılar hem kültür hem de eğitim içeriklidir. Bugün sayıca 150'nin üzerinde Bilgi Evi faaliyet göstermektedir. İşlevleri ve çalışma tarzları bakımından kültürel ve sanatsal faaliyetler de göstermektedir (Yaslıçimen, 2018; 13).

Bilgi Evleri, okul çağındaki gençlerin kitap okuma ve kütüphaneye gitme alışkanlığına sahip olmalarına yardımcı olan, kütüphanecilik hizmetinin yanında internet, bilgisayar vb. materyallerin ve çeşitli etkinliklerin düzenlendiği yerlerdir. Bu proje, özellikle çocukların eğitim ve kültür hayatlarına büyük katkılar sağlamaktadır. Bilgi Evleri, özellikle 8-18 yaş grubu çocuk ve gençlerin bilgiye erişerek kendilerini geliştirme ve boş vakitlerini değerlendirerek onlara ev ve okul dışında yeni bir mekan imkanı sağlamaktadır (Akarsu, 2014; 70).

5. TÜRKİYE'DE ALTERNATİF EĞİTİM MODELİ OLAN KÖY ENSTİTÜLERİ VE BİLGİ EVLERİ'NİN KARŞILAŞTIRMASI

Köy Enstitüleri, genç cumhuriyette kalkınmanın köylerden başlaması gerektiği fikri üzerine kurulmuş alternatif eğitim kurumlarıdır. Halkın %80'inin köylerde yaşadığı o dönemde, köy enstitülerinin kurulması önemli bir karardır. Köylerde, okuryazar oranı oldukça düşük olduğu o dönemlerde çok ciddi oranda öğretmen eksikliği de mevcuttu. Köy Enstitülerinin temel amacı, köylerde öğretmen eksikliğini gidermektir. Bunu yaparken yine o yörenin dilinden anlayacak öğretmenleri yetiştirmek önemliydi. Köy Enstitüleri tam bu bağlamda, köylerdeki çocukları çağın gereklerine uygun eğitimle yetiştirip kendi köylerine öğretmen olarak yetiştirmiştir. Bu okullarda öğrenciler, demircilik, hayvancılık, arıcılık, balıkçılık ve ziraat dersleri verilmekteydi. Kız öğrenciler için köy ve el sanatları dersleri de verilmekteydi. Bu sayede, burada yetişen öğrencileri çağdaş bir kalkınma anlayışıyla birer öğretmen adayı haleni getirilecekti. Köy Enstitülerinde yetişen öğretmen, tarımcı ve sağlıkçılar köylerde toplumsal kalkınmayı sağlayacaktır. Tüm bunların yanında Köy Enstitülerinde, mesleki eğitim verilmiştir. Bu eğitimin amacı modern eğitim almış meslek ustalarının yetişmesini sağlamaktır. Kısaca Köy Enstitüleri projesi Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaşlaşma ve modernleşme projesi idi.

Bilgi Evleri, sosyal belediyecilik anlayışı içinde semt ve mahalle bazında kurulmuş, ilk ve ortaöğretim çağındaki çocukların örgün eğitimlerini desteklemek amacıyla kurulmuştur. Bilgi Evlerinde, okuma ve kütüphane kültürünün gelişmesi, uzman eğiticiler ile bilgi, eğitsel, teknolojik, sanatsal ve kültürel etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Sunulan bu hizmetlerin temel amacı, çocukların ve gençlerin eğitim hayatlarına katkılar sunmak, kültürel gelişimlerine yardımcı olmak, boş zamanlarını faydalı geçirmelerini sağlamak ve topluma faydalı bireyler olmalarını sağlamaktır.

Sonuç olarak, Köy Enstitüleri ve Bilgi Evleri arasındaki en temel fark; Köy Enstitüleri eğitimi temelden ele alan ve daha kapsamlı bir eğitim sistemidir. Bilgi Evlerinde ise, daha çok eğitime destek amaçlı faaliyetler mevcuttur. Köy Enstitüleri eğitime yeni bir anlayış getirirken, Bilgi Evleri, mevcut eğitim öğretim sistemine destekleyici programlar ile katkılar sunmaktadır. İki eğitim sistemi arasındaki benzerlikler ise; ikisinin de içeriği eğitimidir. İkisi de sanatsal, kültürel ve mesleki eğitim programları düzenleyerek topluma faydalı olmuştur. Köy Enstitüleri ve Bilgi Evleri Türk eğitim tarihi içinde önemli bir yere sahip olmayı başarmıştır.

6. SONUÇ

Türkiye'de eğitim, her dönemde üzerinde önemli çalışmalar yapılan bir konu olmuştur. Köy Enstitüleri ve Bilgi Evleri, bu çalışmalardan ön önemli alternatif eğitim modellerindedir. Köy Enstitüleri ve Bilgi Evlerinin kurulmasında, dönemin eğitimle ilgili içinde bulunduğu çeşitli olumsuzluklar etkili olmuştur.

Cumhuriyetin ilk yıllarında, eğitim ön önemli sorunların başında karşımıza çıkmaktadır. Halkın %90'ı okuryazar değildi. Köylerde yaşayan nüfus, toplam nüfusun %80'ini oluşturmaktaydı. Genç Türkiye'nin kalkınmasında en önemli paydayı eğitilmiş köylü nüfusu oluşturacağına inanılmıştı. Bu amaçla, modern eğitimin köylerde verilmesi amacıyla Köy Enstitüleri kurulmuştur. Bu eğitim kurumlarında en temel amaç, köylerde öğretmen ihtiyacının karşılanmasıydı. Köy Enstitülerinde yetiştirilen öğretmenler, köylerdeki çocukların geleceklerini aydınlatan meşale rolünü üstlenmişlerdir. Köy Enstitülerinde eğitim gören çocuklar, doğup büyüdüğü köylere öğretmen olarak hizmet etmişlerdir. Bu öğretmenler sayesinde, köylerde her türde modern eğitim verilerek nitelikli gençler yetiştirilmiştir. Modern tarım, modern hayvancılık gibi birçok alanda başarı sağlanmıştır. Kız çocuklarına dikiş nakış ve terziçilik gibi branşlarda eğitim verilerek ekonomiye katılmaları sağlanmıştır. Tüm bunların yanında, öğrencilere mesleki eğitim verilerek çeşitli meslek gruplarında nitelikli ustalar yetiştirilmiştir. Dolayısıyla, Köy Enstitüleri birçok alanda başarı sağlamış ve toplumun gelişmesinde önemli rol oynamıştır.

Türkiye'de son yıllarda alternatif eğitim modellerine bir yenisi daha eklenmiştir. Bunlardan biride Bilgi Evleri projesidir. Bu eğitim kurumunun temeli 2004 yılında atılmış ve 2005 yılında ilk bilgi evi

Zeytinburnu Belediyesi tarafından hizmete açılmıştır. Sonrasında diğer belediyelere de rol olmuş ve Türkiye'nin birçok ilçesinde yaygınlaşmıştır. Günümüzde hizmet veren 150 tane bilgi evi bulunmaktadır.

Bilgi Evlerinin temel amacı, örgün eğitim gören çocuklara internet ve bilgisayar gibi materyallerle destek olmaktadır. Günümüz Türkiye'sinde halen internet ve bilgisayara erişemeyen önemli oranda çocuklar mevcuttur. Bunların yanında, kitap okuyabilecekleri ve bilgiyle iç içe olabilecekleri tam donanımlı modern mekanlar olarak hizmet vermektedir. Bilgi Evleri, çocukları dışarıdaki riskli ortamlardan korumak amacıyla çeşitli aktivitelerle bu eğitim yuvalarını cazibe yerleri haline getirmiştir. Tüm bunların yanında, Bilgi Evlerinde mesleki eğitim verilmektedir. Mesleki eğitim faaliyetleriyle birçok genç meslek sahibi bireyler olarak yetiştirilmektedir.

Köy Enstitüleri ve Bilgi Evlerini karşılaştırdığımızda şu sonuçlar ortaya çıkmıştır:

- Köy Enstitüleri, temel eğitim veren ve kendine ait müfredatı olan eğitim kurumları olarak hizmet vermiştir.
- Bilgi Evleri, mevcut eğitim sistemine destekleyici faaliyetlerle hizmet etmektedir.
- Köy Enstitüleri, köylere ihtiyaç duyulan nitelikli öğretmenler yetiştirmiştir.
- Bilgi Evlerinde, evde bilgisayar ve internet erişim imkanı bulamayan öğrencilere bu imkanlar sağlanmaktadır.
- Köy Enstitüleri, çocukları tarım ve hayvancılık gibi önemli dallarda çağın gereklerine uygun yeni bir eğitim modeli geliştirmiştir.
- Bilgi Evlerinde, çocukları dışarıdaki riskli ortamlardan alıp bilgi ve kitaplarla iç içe olacakları bilgi yuvalarına çekecek projeler geliştirilmektedir.
- Köy Enstitüleri, eğitim öğretime yeni bir bakış açısı geliştirmiştir.
- Bilgi Evlerinde, satranç ve kitap okuma gibi çeşitli yarışmalar düzenlenip çocukların zihinsel gelişimleri sağlanmaktadır.

KAYNAKÇA

- AKARSU, S. (2014). *Sosyal Belediyecilik (Zeytinburnu Belediyesi Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- AYSAL, N. (2005). Anadolu'da Aydınlanma Hareketinin Doğuşu: Köy Enstitüleri, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, 0(35-36), ss.267-282.
- ELMAS, A. (2020). *Köyü Canlandırma Hareketi Olarak Köy Enstitüleri*, Ankara: İksad Yayınevi.
- KARADENİZ, Ş. (2017). Yeni Bir Bilgi ve Öğrenme Merkezi Olarak Bilgi Evleri, *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*, 31(1), 90-104.
- MİNDİVANLI A. E. (2016). *Köy Enstitülerinde Eğitim Anlayışı ve Tarih ve Yurttaşlık Bilgisi Öğretimi*, Doktora Tezi, Erzurum Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- SUSAR K. F. (2015). Köy Enstitülerinde Öğretmen Yetiştirmede Kullanılan Yöntemler, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 0(43), 1-11.
- ŞÜKÜR, C. (2012). *Yerel Yönetimlerin Eğitim Faaliyetlerinin Ekonomiye Katkısı: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi – (KO-MEK ÖĞRNEĞİ)*, Yüksek Lisans Tezi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilecik.
- TANYER, T. (2012). Atatürk Dönemi Eğitimine Genel Bir Bakış, Düşünen Tohum, Konuşan Toprak, Cumhuriyet Köy Enstitüleri 1940-1954, *İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Yayınları*, 1(18), 28-37.
- YASLIÇİMEN, F. (2018). Yerel Yönetimlerde Kültür Politikaları, *İlke Politika Notu Dergisi*, 6(0), 1-19.
- YILMAZ, A. (2019). *Suriyeli Öğrencilerin Eğitim Gördüğü Geçici Eğitim Merkezlerinde Uygulanan Eğitim Hakkındaki Öğretmen Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.